

ügyiratszám: 1/1078-3/2025

ügyintéző neve:

Matyi Zsuzsanna

“Az év Zalai Idősbarát Önkormányzata” 2025. évi Díj elnyerésére

Sármellék Község Önkormányzatának Pályázata

1. A település főbb népmozgalmi adatai, a lakosság változása az elmúlt évtizedben

Sármellék település Zala vármegye egyik dinamikusan fejlődő községe, amely az elmúlt évtizedben kiegyensúlyozott, stabil népességalakulást mutatott.¹A 2010-es évek közepétől kezdve a lakosságszám enyhén emelkedő tendenciát mutatott, ami kedvező jelenség a vidéki kistelepülések demográfiai trendjei között. 2016-ban a település lakossága 1 795 fő volt, amely 2021-re 1 881 főre emelkedett. A legfrissebb, 2025. január 1-jei adatok szerint Sármellék lakossága 1 865 fő – tehát a lakosságszám a koronavírus-járvány és az országos csökkenő tendencia ellenére is csak minimális mértékben változott. Ez a stabilitás Sármellék megtartóerejét és életminőségét is tükrözi.

²Az életkori megoszlás tekintetében a 65 év feletti idősök aránya 2021-ben 19,6%, míg a gyermekkorú (0–14 éves) lakosság 12,2%-ot tett ki.³ Az öregedési index – amely megmutatja, hány idős jut 100 gyermekkorúra – 159,09% volt 2021-ben. Ez azt jelenti, hogy Sármelléken minden száz gyermekkorúra 159 időskorú jutott, ami komoly kihívásokat jelent a szociális ellátórendszer számára. A korösszetétel egyértelműen mutatja az előregedés jeleit, ugyanakkor a település a kedvezőbb demográfiai mutatók közé tartozik a régióban.

⁴A lakosság nemek szerinti megoszlása alapján megfigyelhető, hogy a női népesség aránya

¹ HEP 2023–2028, 2. sz. táblázat – Állandó népesség nemek és korcsoport szerint

² Uo., 0–14 éves korcsoport: 230 fő a 1881 főből (2021)

³ HEP 2023–2028, 3. sz. táblázat – Öregedési index (2021)

⁴ 4. HEP 2023–2028, szöveges megállapítás a 2. táblázat alatt

ügyiratszám:

ügyintéző neve:

Matyi Zsuzsanna

– különösen az idősök körében – magasabb a férfiakénál. Az idős nők közül sokan egyedül élnek, ami fokozott figyelmet igényel az önkormányzat részéről az időskorúak életminőségének javításában. A szociális izoláció megelőzése, az aktív közösségi élet fenntartása és a támogató hálózatok kiépítése fontos feladatot jelent a helyi vezetés számára.

A település népességmegtartó képességét jól mutatja, hogy a fiatalabb korosztályok jelenléte folyamatos, a helyben maradás és az új beköltözések is előfordulnak. Sármellék adottságai – közelsége a Balatonhoz és Hévízhez, jó közlekedési kapcsolatai, biztonságos lakókörnyezete – mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a település vonzó legyen nemcsak az idősök, hanem a fiatal családok számára is. A község fejlesztéspolitikája arra törekszik, hogy hosszú távon is fenntartsa ezt az egyensúlyt: megőrizze a hagyományos közösségi értékeket, miközben alkalmazkodik a modern társadalmi kihívásokhoz.

2. Az önkormányzat idősügyi tevékenységei, módszerei, eszközei

Sármellék Község Önkormányzata elkötelezetten gondoskodik az idős lakosságról, felismerve azt a tényt, hogy az idősök támogatása és megbecsülése nemcsak szociális, hanem közösségformáló jelentőséggel is bír. Az önkormányzat az időskorúak életminőségének javítása érdekében olyan komplex intézkedéscsomagot működtet, amely ötvözi a pénzügyi támogatást, az intézményi együttműködést, valamint a közösségi programokat és személyes odafigyelést.

A 18/2014. (XI.27.) önkormányzati szociális rendelet alapján évente egyszer minden 65 év feletti lakos egyszeri támogatásban részesül. Ez a rendszeres anyagi segítség hozzájárul az idősök terheinek enyhítéséhez, különösen a téli hónapokban, amikor a rezsiköltségek és gyógyszerkiadások megnövekednek. Emellett az önkormányzat igény szerint támogatást nyújt a ház körüli munkákban is – például fűnyírásban, kisebb javításokban vagy udvartakarításban –, mely szolgáltatással elsősorban az egyedül élő, segítségre szoruló idősök élnek.

Az önkormányzat a szociális tűzifa igénylésénél is kiemelten figyel az időskorú, különösen az egyedül élő személyekre, akik előnyben részesülnek a támogatási döntések során. A tűzifa kiszállításánál és bepakolásánál az önkormányzat fizikai segítséget is nyújt.

ügyiratszám:

ügyintéző neve:

Matyi Zsuzsanna

A településen megszervezett lomtalanítási akciók során is gondolnak az idősekre: az önkormányzat külön segítséget biztosít azoknak, akik saját erőből nem tudnák megoldani a feleslegessé vált tárgyak kihelyezését.

Sármellék Község Önkormányzata aktívan segíti a Gondosóra programba való bekapcsolódást is. A program célja, hogy az időskorú lakosok számára biztonságot nyújtson: vészhelyzet esetén segítséget hívhatnak, így egyfajta digitális védőhálót teremtve a településen élő idős emberek számára. Az önkormányzat az eszköz regisztrációjához és használatához is segítséget nyújt, különösen azok számára, akik kevésbé jártasak a digitális eszközök kezelésében.

Kiemelkedően jó kapcsolatot ápol a település az idősek bentlakásos ellátását biztosító Gondviselés Háza – Sárga Rózsa Időskorúak Otthonával. A település vezetése rendszeresen köszönti az otthon lakóit jeles alkalmakkor, a polgármester asszony személyesen is jelen van ünnepségeken és évfordulókon. A helyi kulturális eseményeken az otthon lakói is aktívan részt vesznek, így nem szigetelődnek el a település közösségi életétől.

A Zöld Gólya Óvoda és Bölcsőde szintén fontos szerepet vállal az idősekkel való kapcsolattartásban. Az intézmény minden évben megszervezi a nagyszülők napját, ahol az idős hozzátartozók egy teljes napot töltenek el az unokáikkal – közös játékokkal, kézműves foglalkozásokkal és ebéddel. Ez az esemény nemcsak az idősek számára élmény, hanem az óvodások és bölcsődések is megtanulják az idősek iránti tisztelet és figyelmesség fontosságát.

A generációk közötti kapcsolat erősítése kiemelt szerepet kap Sármelléken. A Zöld Gólya Óvoda és Bölcsőde rendszeres látogatásokat szervez a településen működő Gondviselés Háza – Sárga Rózsa Időskorúak Otthonába. Ezek az alkalmak nem csupán szívmelengető találkozások, hanem valódi közös élmények is: az óvodások és bölcsődések közös kézműves foglalkozásokon, énekes-zenés műsorokon és játékos programokon vesznek részt az otthon lakóival. Az ilyen intergenerációs események erősítik az idősek lelki jóllétét, segítik a gyermekek empátiás készségének fejlődését, és hozzájárulnak egy összetartóbb, figyelmesebb közösség kialakításához.

ügyiratszám:

ügyintéző neve:

Matyi Zsuzsanna

A község kulturális életének egyik meghatározó eseménye az Aranykorúak Farsangja, amely vármegyei szintű rendezvényként minden évben Sármelléken kerül megrendezésre. A farsangi mulatság célja nemcsak a szórakozás, hanem az idősbárát szemlélet erősítése, a közösségek közötti kapcsolatépítés, valamint az önkéntes időskorú szerepvállalás ösztönzése. Emellett minden évben megtartják az Aranykorúak Napját is, ahol a helyi idősök díszvendégként, megbecsülésben részesülve vehetnek részt ünnepi műsorokon és közös vacsorán.

A település egyik legaktívabb időskorú közössége a SÖTYE – Sármelléki Öreg Tyúkok Egyesülete. A csoport 15 főből áll, vezetője Ferge Józsefné (Marika néni), nyugalmazott pedagógus, akinek lelkesedése és szervezőkészsége példaértékű. A SÖTYE tagjai részt vesznek a község legtöbb rendezvényén, mint például a gyermek farsang, Mikulás, karácsony vagy szüreti felvonulás. Az eseményeken saját készítésű süteményekkel, énekkel és kézműves alkotásaikkal színesítik a programokat. Marika néni híres babagyűjteménye, melyet saját kezűleg készít, nemcsak helyi, hanem regionális fesztiválokon is bemutatásra került. A csoport tevékenysége nemcsak szórakoztató, hanem valódi közösségépítő erővel is bír, amely az időskori izoláció csökkentésének hatékony eszköze.

Sármellék Község Önkormányzatának idősekért végzett, évek óta következetes és elkötelezett munkáját 2022-ben magas rangú elismerés koronázta: a község elnyerte az „Idősbárát Önkormányzat” díjat. Az elismerés azt igazolja, hogy a település példaértékű módon gondoskodik az időskorúakról, rendszeres támogatással, programokkal, közösségépítő kezdeményezésekkel és személyes odafigyeléssel. A díj megerősítette a község elhivatottságát, és tovább ösztönözte az önkormányzatot arra, hogy az idősekért végzett munka még színesebb, még hatékonyabb formában folytatódjon.

Sármellék, 2025. július 24.

Tisztelettel:

Dr. Mismás-Biri
polgármester
Sármellék Község Önkormányzata

Fotódokumentáció – Sármellék idősekért végzett tevékenységei

Mikulás-napi ünnepség

A település idősei is részt vesznek a közösségi Mikulás-napi programokon, ahol a SÖTYE tagjai saját készítésű süteményekkel, kemencében sült sütőtökkel, dalokkal kedveskednek a gyerekeknek. Az esemény összehozza a generációkat, segít a kapcsolatok ápolásában és a közösségi élmények megélésében.

Farsangi fánk sütés

A SÖTYE tagjai minden évben megrendezik a hagyományos farsangi fánk sütést, amely nem csupán közös gasztronómiai élményt jelent, hanem a generációk közötti kapcsolatok ápolását is szolgálja. Az asszonyok saját kezűleg, szeretettel készítik el a farsangi fánkot a helyi általános iskolás és óvodás gyermekek számára. Az esemény során nemcsak az illatok és ízek idézik meg a régi idők hangulatát, hanem a közösen megélt történetek, receptek és nevetések is. A program valódi közösségformáló erejével erősíti az idősek és fiatalok közötti párbeszédet.

Aranykorúak Napja

Sármellék Község Önkormányzata minden évben külön ünnepséggel tiszteli az idősek előtt. Az Aranykorúak Napján ünnepi műsor, vacsora, zene és ajándékozás várja az időskorú lakókat. A rendezvény célja a megbecsülés, a közösségi élmény és a generációk közötti párbeszéd erősítése.

Aranykorúak Farsangja

Helyszín: Sármelléki Közösségi Színtér – Résztevők: több mint 200 idős, a megye különböző településeiről. Ünnepi műsor, táncos mulatság, eszem-iszom. A rendezvényt a polgármester asszony nyitotta meg. A közösségépítés és a jó hangulat volt a fő cél.

Idősek felköszöntése – születésnapok, évfordulók

Az önkormányzat nagy gondot fordít arra, hogy személyesen is köszöntse a születésnaposokat, különösen a kerek évfordulót ünneplő idős lakosokat. A polgármester asszony virággal és ajándékkal, kedves szavakkal látogatja meg az ünnepelteket – legyen szó 90. vagy 100. születésnapról. Ezek az alkalmak bensőségesek, őszinte örömmel teliek és megerősítik a közösségi összetartozást.

Nagyszülők Napja a Zöld Gólya Óvodában

A nagyszülők egy teljes napot töltenek el az unokáikkal az óvoda és a bölcsőde udvarán. Közös játék, kézműves foglalkozások, közös ebéd és zárásként egy kis ünnepi műsor várja az időseket. A program célja a családi kötelékek erősítése és az élmények közös megélése.

Generációk közötti kapcsolat

A generációk közötti kapcsolat erősítése kiemelt szerepet kap Sármelléken. A Zöld Gólya Óvoda és Bölcsőde rendszeres látogatásokat szervez a településen működő Gondviselés Háza – Sárga Rózsa Időskorúak Otthonába. Ezek az alkalmak nem csupán szívmengető találkozások, hanem valódi közös élmények is.

